

Konkrétní longitudinální studie týkající se vzdělávání organizované NCES zahrnují např. *Beginning Teacher Longitudinal Study* (BTLS); *Early Childhood Longitudinal Studies* (ECLS); *Education Longitudinal Study of 2002* či *High School Longitudinal Study of 2009*.

V roce 1985 poskytla *National Science Foundation* (NSF, česky *Národní nadace pro vědu*) finanční prostředky na plánování a zahájení nové národní longitudinální studie žáků veřejných škol v 7. a 10. třídě. Po roce pilotního testování byla na podzim roku 1987 zahájena *Longitudinal Study of American Youth* (LSAY; česky *Longitudinální studie americké mládeže*). Celkem na LSAY participovalo 5 945 studentů. Během středoškolského studia (*middle school* a *high school*) byly v rámci LSAY pravidelně shromažďovány (vždy na podzim a na jaře) informace o postojích studentů a administrovány testy z matematiky a přírodních věd. V rámci výzkumu se rovněž pravidelně uskutečňovaly telefonní rozhovory s jedním z rodičů každého zúčastněného studenta a shromažďovala se data od každého učitele/učitelky matematiky či přírodních věd, který/á učil/a jednoho a více studentů zapojených do LSAY. Informace pravidelně poskytovali i ředitelé škol, přičemž poté, co studenti dokončili střední školu, LSAY za účelem dalšího monitoringu dále používala telefonní rozhovory, stejně jako tištěné a elektronické dotazníky. Studie byla později přejmenována na *Longitudinal Study of American Life* (LSAL; česky *Longitudinální studie amerického života*). Centrem LSAL je i nadále *Institute for Social Research* (česky *Institut pro sociální výzkum*) na Michiganské univerzitě, který se longitudinálním výzkumem dlouhodobě zabývá. LSAL se snaží pochopit dopad raného vzdělávání (*early learning*) – zejména ve vědě – na pozdější rozhodování o vzdělávání, zdraví, volbě povolání a souvisejících životních otázkách. Od svého založení se LSAY/LSAL zavázala ke sdílení dat (anonymizovaných tak, aby byla zajištěna ochrana soukromí jednotlivých účastníků) s dalšími badateli. Široký a bohatý data set umožňuje zainteresovaným vědcům studovat mnoho aspektů vývoje generace X. K dnešnímu dni sekundární analytici z dat LSAY /LSAL vytvořili více než 40 dizertací a 200 recenzovaných článků.¹⁴

Švédsko

Ve Švédsku funguje longitudinální program *Evaluation Through Follow-up* (ETF; *Utvärdering Genom Uppföljning*, UGU), který byl zahájen v roce 1961. Program nyní zahrnuje studie osmi kohort, které monitorují vzdělávací cesty dětí od prvních školních let až do dospělosti. Tento bohatý zdroj materiálu se používá jak se záměrem hodnotit švédský systém vzdělávání a vzdělávacích reforem, tak pro účely dalšího výzkumu.¹⁵ První šetření ETF v roce 1961 bylo provedeno na desetiprocentním vzorku školních dětí ve věku 13 let (tedy dětí narozených v roce 1948). Švédský statistický úřad shromáždil údaje o školách a rozhodnutích týkajících se budoucího vzdělání žáků. Dále byl vytvořen dotazník, který zachycuje informace o zájmech a plánech sledovaných žáků; testovány byly i jejich schopnosti a dovednosti. V roce 1966 byl vybrán nový desetiprocentní vzorek, tentokrát dětí narozených v roce 1953, přičemž data byla shromažďována stejným způsobem jako prve. Od roku 1980 však kritériem výběru nebyl již rok narození, nýbrž třída, v níž se žáci zrovna nacházeli (jakkoli byly kohorty i nadále pojmenovávány dle roku narození). Šetření nových kohort bylo následně zahajováno každých pět let.

Charakteristickým znakem švédského systému sběru dat je přidělení identifikačního čísla, které se používá ve všech registrech. Tyto osobní kódy umožňují srovnávat různé zdroje dat. Švédsko tento systém v průběhu let zdokonalilo a dnes je široce používán (nikoli pouze v rámci EFT studií). Další zvláštností švédského systému sběru dat je efektivní rozdělení práce mezi akademiky a Centrální statistický úřad (*Statistiska Centralbyran*, angl. *Statistics Sweden*).

¹⁴ Pro více informací viz např.: <http://www.lsay.org/>.

¹⁵ Pro více informací viz např.: https://ips.gu.se/english/research/research_projects/ETF.